

Abja, Halliste, Karksi valla ja Mõisaküla linna ühinemisläbirääkimiste koosoleku protokoll nr 5

Kuupäev: 24.08.2016

Algus kell: 15.00

Lõpp kell: 17.53

Koht: Karksi vald Karksi-Nuia Viljandi mnt 1

Koosolekul osalejad:

Abja vald - Villu Võsa, Peeter Rahnel, Andres Räägel, Külli Mõttus, Imre Jugomäe

Halliste vald - Andres Rõigas, Ene Maaten, Sigrid Ruben

Karksi vald - Siret Vene, Taimo Tugi, Arvo Maling, Jüri Kert, Tarmo Simson

Mõisaküla linn - Jorma Õigus, Ervin Tamberg, Eha Ermits, Arvo Pede, Viktor Siigur

Kutsutud: VOL Hellar Mutle

Koosolekut juhatas ühinemise koordinaator Siret Vene ja protokollis Taimo Tugi

Kinnitati koosoleku päevakord järgmiselt:

1. Mulgi valla juhtimisstruktuur
2. Mulgi valla põhimääruse kehtivus
3. Investeeringute kava
4. Arutelu Mulgi valla keskuse otsustamise üle

1. Mulgi valla juhtimisstruktuur

Oma nägemuse Mulgi valla juhtimisstruktuurist anti sõna kõikidele omavalitsustele tähestikulises järjekorras.

- 1) **Abja** esitas kõikidele läbirääkijatele enne koosolekut Mulgi ühendamavalitsuse juhtimis- ja teenuseosutamise osavalla struktuurimudeli põhimõtted. Villu Võsa esitas Abja valla visiooni Mulgi valla juhtimisstruktuurist. (Koosoleku protokollile lisatud)
- V.Võsa – Abja on tutvunud Karksi valla juhtimisstruktuuri põhimõtetega ja arvestanud Hellar Mutle tähelepanekutega Abja mudeli kohta ning ei näe väga suuri erinevusi nendes juhtimismudelites. Osavallavanemad oleksid vallavalitsuse liikmed. Põhiline miks Abja osavaldade loomisest kinni hoiab on see, et riik kaugeneb kohutava kiirusega maalt, kaugeneb kohalik omavalitsus, ei jää enam kogukonnal sidet võimustruktuuridega. Omavalitsus ei ole majandusüksus, mis peab tootma kasumit vaid omavalitsus peab pakkuma teenust igapäevase elu toimimiseks. Mida lähemal on otsustajad kogukonnale seda sidusam on kogukonna tunne. 01.oktoobriks peavad omavalitsused tegema lõplikud otsused kellega ühinetakse.
- S.Vene – kas jäite endale kindlaks, et osavallal on oma eelarve?
- V.Võsa – põhimõte on mudeli punktides 4.1 ja 4.2.
- J.Kert – kui siduv on osavalla ettepanek suure vallavolikogule, kes eelarve kinnitab?

- V.Võsa – kõik milles kokku lepime peame kirjutama ühinemislepingusse, millega volikogu peab arvestama. Osavald on valla asutus nii nagu meil kõigil on valla asutused, kellele volikogu annab oma eelarve.
- S.Vene – millised ülesanded on Mulgi vallavanemal?
- V.Võsa – osavald ei võta ära vallavalitsuse ja vallavolikogu pädevust, osavald teeb ettepanekuid. Osavalla puhul oleks territooriumi osa haldamine tugevam kui seda juhiks praegused vallavanemad.
- S.Vene – milline oleks Mõisaküla Abja struktuuri järgi?
- V.Võsa – ei ole vahet kas linna osa või osavald juhtimises midagi ei muutu, põhimõtteliselt täpselt sama. Jääb linna nimi, oma linnapea ja korraldab elu nii nagu suudab.
- J.Kert – kas linnapea või linnaosa vanem?
- V.Võsa – ta on ikkagi linnapea, kes peab jääma ametnikuks
- H.Mutle – hetkel seaduse mõttes on linnapea esindusisik ja tal ei ole volitusi otsustada. Linnapea peab olema valitsuse ametnik, et ta saaks töötada.

2) **Halliste** valla juhtimismudelid ja põhimõtetest. Halliste ei ole juhtimisstruktuuri esitanud.

- E.Maaten – Halliste ei ole seda meelt, et 8000 elanikuga vallas juhivad valdkondlike osakondi poliitilised juhid. Ei ole seda meelt, et seda võiks teha keegi endistest või praegustest juhtidest. Halliste komisjon näeb uut valda ilma osavaldadeta normaalse juhtimisstruktuuriga, kus on vallavanem, osakonnad, koos juhtide ja alluvatega ning teevad üle vallalist tööd.
- P.Rahnel – Halliste vald on ju hetkel territoriaalselt hästi juhitud?
- E.Maaten – jah, aga sellesse ei ole programmeeritud arengut. Suuremates struktuurides on suuremad rahad ja parem kompetents. Kui midagi ei muutuks, siis oleksime üks keskmistest valdadest ja tiksuksime edasi.
- V.Võsa – loen Sakalat tähelepanelikult nii Ene kui Andrese kommentaare, mis on kaks vastandlikku seisukohta, kas Halliste jääb tegema meiega ühist valda või tegema ühist valda Viljandiga?
- A.Rõigas – homme on volikogu ja siis me otsustame, peame otsuse ära tegema.
- E.Maaten – meil on natukene kurb, et peame otsustama enne rahvaküsitlust.
- H.Mutle – rahvaküsitlused on tavaliselt väga väikese osalusega, aga nad on argumendiks volikogule otsustamisel. Kuna Halliste osaleb mõlemal pool läbirääkimistel on neil oma „statement“ juba olemas ja on lihtsam otsust teha kummale poole liitumise nad otsustavad. Soovitab läbirääkimistega kõigil edasi minna ja mitte oodata Riigikohtu otsust.
- S.Vene – milline on Halliste valla ideaalmudel juhtimisstruktuurist?
- A.Rõigas – 8000 elanikuga vald on parajalt optimaalse suurusega omavalitsus, mille saab luua osakondadega, kus töötavad eksperdid, kes teavad mis toimub Mõisakülas, Abjas, Karksis ja Hallistes. Vaja on kindlasti kindel valla keskus, kus ametnikud töötavad ühes kohas, saavad kokku, jagavad teadmisi omavahel, viivad läbi protsesse, mis läbi paistvad ja nähtavad ning ei ole mingeid eraldi struktuure valla sees. Kohtadele võivad ju mõned ametnikud jääda nt sotsiaaltöötaja, lastekaitse, registripidaja, võibolla arendusjuht, kes juhib kogu kontorit ja toob nt Halliste valla üleselt välja probleemid, mida võiks lahendada ja ta oleks nt vallavalitsuse liige. Struktuur peab olema ühes kohas. Me oleme tekkivas vallas üsna hästi seotud, meil ei ole ruumiliselt midagi häda,

me ei ole rohkem ega vähem ääremaastunud kui vallad, mis asuvad Eesti lõuna või ida piiril. Keskuse puhul vaidluseks minemisel otseselt ei ole vahet, meil on asulad omavahel korralike teedega seotud. Piirkond on tihedalt seotud ja ei näe põhjust osavaldade loomisel. Kohapealsed inimesed võiksid olla.

- P.Rahnel – kas me ei taha võibolla liiga suurt hüpet teha?
- A.Rõigas – see hüpe nüüd nii suur ka ei ole kui kohapeale ametnikud jäävad. Osavald ei tekita ühtset juhtimist ja arusaama vallast, identiteeti vallas. Meie identiteet Abjaga ei ole nii erinev. Identiteedi erinevus on võibolla meie kolme ja Karksi vahel.
- A.Maling – kas Halliste võrreldes oma struktuuri Abjaga näeb, et Abja struktuur tekitab konflikti valla sisse, kus tekivad erinevad võimukeskused, kes kõik tahavad vallas elu paremaks muuta?
- E.Maaten – tekib vallasisene ebaterve konkurents

3) **Karksi** vald esitas kõigile oma juhtimisstruktuuri. Aga esitleti ka parendatud juhtimisstruktuuri (lisatud eraldi protokollile).

- S.Vene – oleme oma juhtimisstruktuuri kohendanud vastavalt Halliste ettepanekutele. Juhtimisstruktuuris on arvestatud, et kõik 33 töötajat, kes täna töötavad valdades saavad töökoha ka uues juhtimisstruktuuris.
- A.Maling – tutvustas lisatud juhtimisstruktuuri tabelit.
- S.Vene – toimunud Karksi vallavolikogus arutati osavaldade loomist, siis volikogu arvamusest ei ole meil selle vastu midagi, kui osavald on koos halduskoguga, aga vastu ollakse struktuurile, kus osavallas on veel eraldi valitsus.
- P. Rahnel – nt kuhu jäävad kõik raamatupidajad?
- A.Maling – ei ole vahet, kus nad asuvad, kuid spetsialiseerumine on vajalik
- V.Võsa – kui jäävad osavallad, kes keelab luua võrgustikke?
- A.Maling – vastuolud on kodeeritud alluvuse vahekordadesse. Piirkonda tuleb arendada ühtselt.

Järgnes arutelu struktuuri üle.

4) **Mõisaküla** linn ei esitanud oma juhtimisstruktuuri mudelit. Järgnes Mõisaküla esindajate sõnavõtt.

- E.Tamberg – ma olen vestelnud siin ja seal oma linna inimestega, meil olid alles kodukandipäevad ja ma töötasin inimestele, et Mõisaküla linn oli, on ja jääb. Mind hämmastab see, et mitte Mõisaküla inimesed vaid väljaspool Mõisaküla tahavad otsustada Mõisaküla linna staatuse üle. Mõisaküla linn on ajalooliselt vana linn ja keegi seltskond ütleb, et nii aitab, aitab linnast olemisest nüüd olete vald. See mind häirib kõige rohkem. Mõisakülas on volikogu ja seal on arukad inimesed, kes langetavad otsuseid. Meie tuleme laua taha ja vastavalt seadusele ütleme Mõisaküla linn jääb linnaosaks ja linnana oma sümbolite, lippudega edasi kestma, kõik. Volikogu teeb septembris oma otsuse ära, kuhu poole me liigume, ilma Abjata me ei saa kuhugile liikuda, hea naaber dikteerib ette, kuhu me liikuma peame. Inimesed tahavad ikka Mulgi valda, suurde ei kiputa. Mõisaküla leiab, et kohale peaks jääma 5 ametnikku (linnapea, sekretär, noorsootöötaja-lastekaistespetsialist, raamatupidaja, arendusspetsialist). Arendusspetsialist teeb ka linna asjadele lisaks valla asju, aga asub Mõisakülas. Haridusasutus võiks olla suure valla alluvuses. Mõisaküla ei pelga võtta suhu osalinna. Mõisakülalt saab osalinn ja selle otsuse kindlasti volikogu ka vastu võtab.
- S.Vene – teisel koosolekul otsustasime, et Mõisaküla jääb vallasiseseks linnaks.

- V.Võsa – Abja-Paluoja ja Karksi-Nuia on linnad, küsimus on selles kuidas neid juhitakse.
- E.Tamberg – Mõisaküla linnaosa peab ära määratlema on territooriumi, me oleme nõus oma haldusterritooriumi suurendama.
- H.Mutle – kuidas planeerite oma eelarvet?
- E. Tamberg – see on veel lahtine. Mingid rahad peaks olema meil jagada MTÜ-dele näiteks. Suuri rahasid jagab suur vald.

Järgneb arutelu kõigi osapoolte poolt struktuuri, osakondade, osavaldade töö korraldamise ja koostöö osas ning kuidas selle teemaga edasi minna.

Otsustati: Arutada juhtimisstruktuuri järgmisel koosolekul

2. Mulgi valla põhimääruse kehtivus

Ühinemislepingusse on vaja kirjutada, missugune põhimäärus kehtib pärast kohalike omavalitsuste valimisi seni, kuni ei ole vastu võetud uus põhimäärus. Tehti ettepanek, et võiks kehtida Mõisaküla põhimäärus.

Otsustati: kehtima hakkab Mõisaküla linna põhimäärus

3. Investeeringute kava

Toimus arutelu Mulgi valla investeeringute kava kokku panemiseks ja ühinemislepingusse lisamiseks.

Otsustati: investeeringute kavasse lähevad volikogude poolt kinnitatud eelarvestrateegiad ning võetakse uuesti arueluks oktoobris

4. Arutelu Mulgi valla vallakeskuse otsustamise üle

- 1) J.Õigus – teeb teatavaks **Mõisaküla linna** poolse seisukoha. Mõisaküla on arutanud seda volikogus ja vaadanud seda nii siit poolt kui ka sealt poolt, vestelnud linnakodanikega ja ega palju midagi muutunud ei ole viimastest koosolekustest. Mõisaküla linn pooldab kui ühinemisel uus vald tekib, et valla keskus võiks olla ikka selle valla keskel ja ajaloolises mulgi pealinnas Abjas, sest see on strateegiline punkt, kui mõelda inimestele, kuidas nad saavad ühistranspordiga liikuda, et igal ühel ei ole võimalust oma transpordiga liikuda ning kasutatakse ühistransporti. Ja Abja jääb nagu risttee peale. Oleme arutanud ka teist varianti Karksi-Nuiat. Karksi-Nuia ja selle tagamaa jääb nii kaugeks ja jääb ääremaale. Mõni ei ole aastakümneid Karksi-Nuias käinud, pole asja olnud, pole läbi sõitnud. Kaalusime ka Hallistet, et see jääb ka meil ilusti tee peale. Kaalusime ka, et Mõisaküla võiks olla vallakeskus. Proovisime ennast panna ka teiste inimeste seisu. Lillist ja Hallistest on kaugel tulla. Karksi-Nuia on keeruline otse minna, kas läbi Abja või Viljandi. Abja on ristpunkt ja tundub väga loogiline. Töökohtade argumenti ei saa pidada väga kindlaks aluseks, kuna ka Mõisakülas oli kunagi palju töökohti. Ma arvan, et kõige kättesaadavamal kohal peaks ka valla keskus olema. Võiks olla keskpunktis ja see oleks Abja. Kui kõik teenus koondub varem või hiljem ikka kokku vallakeskusesse ning sellisel juhul oleks nii Umbsoo kui ka Lilli inimestel võrdselt võimalus vallakeskusesse minna.

- 2) - S.Vene – tutvustab **Karksi valla** poolset plusside ja miinuste tabelit.
Abja keskne asukoht on Abja pluss. Kuna tavainimesel ei ole väga palju vallamajja asja, siis asukoht ei ole oluline, kuna teenuskeskustes on teenus kättesaadav. Tootmisettevõtted ja MTÜ-d on koondunud Karksi valda. Ettevõtted suhtlevad omavalitsusega väga palju ja seetõttu on see näitaja päris oluline. Teiseks linna suurus Abja-Paulojas 1156 ja Karksi-Nuias 1638. Valla suurus statistikaameti andmetel Abja 2159, Karksi vald 3333. Kolmandaks meil on olemas hoone, kuhu koondumise korral kõik ametnikud ära mahuksid (sh parklad). Olemas on keskväljak, kus saab suuri ülevallalisi üritusi korraldada. Mulgi vallas tuleb valla sisene transport niikuinii ümber korraldada.
- J.Kert – vallamajal on ka oluline esindus funktsioon, mis on Karksi vallas kõige paremini esindatud, koht on olemas kõigile vallaametnikele. Lisaks asub Karksi-Nuia looduslikult väga ilusas kohas ja annab kõige rohkem vallakeskuse mõõte välja.
- S.Vene – Karksi vallavolikogu seisukohalt peaks vallakeskus olema Karksi-Nuias Järgneb aktiivne arutelu Mulgi vallakeskuse oluliste näitajate suhtes.
- 3) - A. Rõigas – **Halliste valla seisukoht**. Maakonnas on üks planeering, kus Abjast ja Karksi-Nuiast on tehtud kaksikkeskus. Kui Apja tuleb osavald, ei näe põhjust, et sinna tuleks ka veel keskus. Muidu olen seda meelt, et vallakeskus oleks Abjas. E.Maaten – ma ei saa volikogu esindada, siis esindan ennast. Mulle meeldib, kui Karksi kiidab oma loodust. Aga ei ole argument ei tööstust ega muud sellised asjad, ma arvan, et see logistika, kuidas vallakeskusesse pääseb. Ja pole sugugi maailmas nii, et suurem linn on pealinnaks. Abja on logistiliselt heas kohas. Karksis on hea kultuurikeskus, hea lillepood. Abjaga on nii ajalooline kui ka teenus side ja Abjas käiakse rohkem.
- Järgneb aktiivne arutelu Mulgi vallakeskuse oluliste näitajate suhtes.
- 4) – V.Võsa – **Abja valla seisukoht**. Täna Hallistet ja Mõisaküla. Meil on samad argumendid. Lisan juurde, et kohtusin maavanemaga, kes ütles kahtlemata, et Mulgi valla keskus peaks olema Abjas. Kui olete lugenud, siis Sakala on välja toonud, et mida president ütleb Twitteris juba 2005. aastal, et tema tahtis väga, et tekib üks Mulgi vald, mille keskus on Abja-Paluoja. See on väljapoolt vaade siia meie sisse ja loodavasse Mulgi valda, see on arusaam teiste väljas poolt inimestelt.

Järgneb kõigi osapoolte aktiivne arutelu, mis saab Mulgi valla loomise põhimõtetest ja vallakeskuse küsimustest ning kuidas edasi minna ja kompromisse leida osavaldade loomise ning Mulgi valla keskuse osas.

Otsustati: arutatakse edasi

5. Järgmine koosolek 14.september 2016 kell 15.00 Abja vallamajas.

Teemad vastavalt kinnitatud ajakavale.

/digitaalselt allkirjastatud/

Siret Vene
juhataja

/digitaalselt allkirjastatud/

Taimo Tugi
protokolliaja